

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : 1 an 26 lei ; 6 luni 13 lei ; 3 luni 7 lei.
In Străintate : 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Pasajul Român, No 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wallzeile, 14, Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Serisorile nefranate se refuza. — Articollu nepublicat nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine

Varsavia, 4 Octob.

Mulți supuși munteșeni și serbi de familii mai bune au intrat în oștirea rusăască pe cheltuiala guvernului rus până în primăvara anului 1887.

Budapesta, 4 Octob.

Kölnische Zeitung zice că răspunsul d-lui Tisza, care întemeiază o interpretare rece a alianței austro-germane, a produs aci o impresie particulară, de oare-ce e autentic, că liniile fundamentale ale declarațiunii convenite între Tisza și Kalnoky, înainte de a se da în Parlament, s'au făcut cunoscute într-o formă oare-care la Berlin. Se crede că de astă-dată *Kölnische Zeitung* n'a fost informată din Wilhelmstrasse.

Viena, 4 Octob.

Intre proiectele de legi ale ministrului de război este unul după care fortificațiile, ce erau să se facă în zece ani, să se termine în trei ani ; apoi un proiect relativ la batierele de câmp reducându-se de la 8 la 6 piese, înmulțirea parcului de artilerie cu 128 tunuri de câmp și crearea a două regimente noi de cavalerie. Ultimele trei mesuri reclamă o cheltuială anuală în plus de 15 milioane. Se vorbește de cereri în plus și pentru marină, care toate vor fi acoperite prin economii în alte ramure de administrație.

Madrid, 4 Octob.

La lupta de ieri cu taurii s'au adus afișuri cu inscripția : «Grație pentru cea condamnă!» și minoritatea republicană din Cameră cere grațierea, căci vârsarea de sânge ar desbina și mai mult partidele. Sagasta a promis să intrunească pe cât posibil rigoarea legii cu umanitatea.

Sofia, 4 Octob.

In urma desființării stării de asediū au apărut ieri mai multe fol, între care *Sveitina* lui Zankov și *Nezavisimost* Bolgare a Republicanilor. Cea d'antă publică o expunere a evenimentelor de la 8 August până astăzi, aprobă gonirea prințului, contestă legalitatea regentei și pledează pentru acceptarea Notei ruse. *Nezavisimost* condamnă urmările revoluției și blamează politica de stradă a generalului Kaulbars. Ea incurajază pe guvern să persiste în opoziție și amenință personal pe Zankov și Clement, dacă își vor urma planurile trădătoare.

Consulul rus din Filipopol, Igelström, a sosit aci spre a se înțelege cu Kaulbars.

Meetingul de azi a luat o rezoluție de încredere în guvern, în care îndeamnă să se stăruie în rezistența contra pretențiunii rusești. O deputațiune a meetingului a salutit apoi pe ministrul președinte, care a mulțumit pentru încrederea votată guvernului.

Sofia, 5 Octob.

Se consideră prin cercurile diplomatice că dacă alegerea s'ar face cu 8 zile mai târziu de cât data fixată de guvern, aceasta ar micșora încordarea raporturilor dintre Rusia și Regenta și ar evita mai cuseamă incidente ce s'ar putea produce la Rusciuk și la Varna, unde generalul s'ar găsi de sigur Duminică viitoare, în ziua alegerilor.

Se speră ca guvernul va consimți a accepta această amânare, dacă e cerută în mod oficial de Rusia, ceea ce ar fi poate punctul de plecare al unei înțelegeri mai depline.

Petersburg, 5 Octob.

Journal de St. Petersburg cu ocaziunea discursului lordului R. Churchil, zice că dacă solitudinea engleză este numai un articol de exportatiune, Egiptul va profita de aceasta.

Interesul ce poartă Englezii pentru unirea Bulgariei a fost demonstrat prin acțiunea lui Beaconsfield care a tăiat Bulgaria în două. Grecia va găsi dragostea Englezilor pentru Statele Balcanice intermitentă și nu generală.

Sultanul va concilia cu greu politica lordului R. Churchil cu solitudinea toryilor pentru integritatea otomană.

Deosebirea între puterile pacifice și cele agresive e foarte originală. Care putere deci a reușit să stingă germele conflagrațiunii ? Pentru că Anglia e hotărâtă a menține integritatea și a rezolva într'un mod pacific dificultățile, sperăm că ea va secunda silințele Rusiei pentru a stabili ordinea normală în Bulgaria.

Rusia voiește numai să dea pasiunilor timpul de a se liniști, pentru a se alege deputați în cunoștință de cauză.

Pentru că opera de împăcare răspunde interesului tuturor, afară poate de al dictatorilor care voesc să păstreze puterea, concursul lordului Churchil ne este asigurat și ne bucurăm siucer de aceasta.

Viena, 5 Octob.

Clubul austro-german a prezentat camerii merii deputaților un proiect de lege ce crează camere de lucrători cu o organizațiune conformă camerilor de comerț. Aceste camere de lucrători vor trebui să numească 9 deputați în Reichsrath.

Viena, 5 Octob.

Correspondența Politică spune că prințul Alexandru hotărându-se în mod definitiv a se retrage în viață privată, agitațiunile bulgare în favoarea sa n'ar avea nici un sort de reușită.

Londra, 5 Octob.

Lord Idessleigh ar fi asigurat pe ministrul României, d. Ion Ghica, că trei puteri mari cel puțin sunt de acord asupra atitudinii ce trebuie urmată în cesțiunea bulgară, și că dacă Rusia ar găsi vre-un pretext pentru a executa prin forță planurile sale față cu Bulgaria, aceste 3 Puteri ar trimite o notă colectivă la Petersburg.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Sofia, 6 Octob.

Știrea ce a circulat în privința garnisonului din Rusciuk, care se zicea că s'a pronunțat contra regentei, e fără temei. Din contra ofițerii acestui oraș și au manifestat devotamentul către guvernul actual, cu ocaziunea unei scrisori ce generalul Kaulbars o trimise comandantului orașului, locotenentul colonel Tilow, pe care-l invită să pue în libertate pe ofițerii arestați. Comandantul a refuzat aceasta.

Acest incident va face obiectul unei note a guvernului bulgar către Puteri.

S'a renunțat a se amana cu 8 zile data alegerilor, după cum fusese vorba ieri.

Generalul Kaulbars părăsind orașul Vratsa a fost obiectul unei ovațiuni a vre-o sută de zankoviști.

Circulă știrea că generalul ar renunța de ași urma călătoria și că ar pleca direct la Petersburg.

Viena, 6 Octob.

Se comunică din Sofia către *Tagblatt* că guvernul a descoperit un nou complot al partizanilor d-lui Zankov. Niște Macedoneni ar fi fost angajați să surprinză pe membrii guvernului și să i aresteze.

Se scrie din Sofia către *Neue Freie Presse* că arestarea comandantului de brigadă Șaroff, care întreține relațiuni clandestine cu generalul Kaulbars produce oare care senzațiuni.

Viena, 6 Octob.

Kreuzzeitung blamează pe Rusia autocratică pentru că lucrează în Bulgaria prin mijloace revoluționare.

Weserzeitung susține proiectul de alianță dintre Anglia, Austria și Germania, ceea ce ar paraliza cu totul pe Franța și Rusia.

Berlin, 6 Octob.

Nord. Ally. Zeitung, critică panslavismul care voește să deduca din ultimele evenimente din Bulgaria, necesitatea pentru Rusia de a ocupa cât mai iute Bulgaria.

Organul prințului Bismark zice, că dacă n'ar exista considerațiunile de un alt gen, tradițiunile istorice ar fi de ajuns ca să demonstreze cât e de îndoios avantajul unei ast-fel de măsuri, din punctul de vedere al interesului aceluia chiar care face ocupațiunea.

A se vedea ultime știri pe pag III-a.

București, 25 Septembrie.

Nu este numai lipsa de idei născătoare de noi surse financiare, care caracterizează inteligența partidului de la guvern, — prezența lui la guvern se semnalează și printr-o neputință de a combate unele rele, ca agiul, la a cărui producere în mare parte tot densusul a contribuit.

O singură calitate am constatat

la oamenii d-lui Ion Brătianu, și am mărturisit-o cu toată sinceritatea : îmbunătățirea administrațiunii financiare intru dezvoltarea resurselor create de conservatori. Incolo nimic sau foarte puțin, ca cesțiune de sporire a averii Statului și de combatere a răului.

Incepând de la biletele ipotecare și mergând pină la Banca Națională, constatăm un șir de expediente pentru a și procura bani la nevoie, dar nici o concepțiune mare intru crearea unor surse noi. Ceva mai mult de la fundarea Băncii Naționale pe bazele argintului deprețiat, s'a produs în piața noastră o ridicare crescândă a agiului, care lovește cu asprime, din zi în zi mai tare, atât pe Stat cât și pe particulari.

Nici odată țara românească n'a fost mai chinată de agiū ca în anii din urmă, ca astăzi, și cu toate acestea guvernul stăruiește cu încăpăținare într'un sistem greșit și se mulțumește a amăgi lumea cu câteva fraze deșarte, acoperite de aplauzele și mai deșarte ale unei majorități parlamentare, ce nu vrea să nu poată să examineze situațiunea.

Că diferența dintre moneta noastră fiduciară și aur este mare și apăsătoare, nimeni n'o poate tăgădui. Comerciantul, care plătește străinătății marfa cu 15 % mai scump decât moneda noastră, precum și orice particular care are daraveri cu străinătatea, suferă mult de apăsarea agiului. Insuși Statul, pentru plata anuităților datoriei publice, trebuie să scoată din banii contribuabililor de la 5 pină la 10 milioane mai mult pe fie-care an. Împrejurarea aceasta strică însemnat balanța noastră bugetară, iar greutatea comerciantului se resfrâng nemulțumitor asupra tuturor consumatorilor. Funcționarul, muncitorul, oricine trăiește în țara noastră este tributiar agiului, căci cei 100 lei nominali, pe care ei are în buzunar, nu fac azi când te duci într'o prăvălie de cât 85 de lei.

Făcu cu acest reu, adus în mare parte de organizarea Băncii Naționale, ce a făcut și ce face guvernul?

— Nimic.

Ministrii s'au mulțumit a declara că reul provine din alte cauze, au arătat speranța că bun e Dumnezeu și va scăpa țara și de agiū, dar n'au venit cu nici o măsură spre a combate acest reu.

Ce puteau face?

— Foarte mult.

Cu o preocupare cu totul obiectivă, cum intră în deprinderile grupului nostru și pentru care ne-am auzit atâtea vorbe neplăcute și dintr'o parte și din alta, am arătat în multe rânduri guvernului mijlocul de a scăpa țara de exploatarea agiului. Acest mijloc este schimbarea stocului de argint al Băncii în stoc de aur, și în modificarea meca-

nismului acestui mare institut de scompt și de circulațiune. Dar modul nostru de a vedea, desfășurat cu deamăruntul în Cameră de d. Carp, în publicitate de d. Nica, n'a fost ținut în seamă, ba încă a fost combătut cu un spirit strimt de partid, care mătură la fie-care pas neadîncirea cesțiunii. — Rezultatul a fost mîntinerea băntuitoare a agiului, cu tot șirul de urmări fatale legate de dînsul.

Un fenomen însă și mai caracteristic.

Pe când mîndrețele financiare ale partidului se munciau a făuri argumente în contra sistemului susținute de noi, nici unul dintre stăpânii situațiunii n'a venit cu o idee nouă spre a remedia trista stare produsă de agiū.

Suma faptelor ne îndreptățește a formula acum, cu privire la agiū, următoarele conclusiuni :

guvernul simte și recunoște reul ;
guvernul combate și nu primește remedii propus de noi ;
guvernul n'a găsit și nu găsește alt remediu pentru a scăpa țara de exploatarea agiului.

Toate aceste conclusiuni se pot resuma, intru cât vorbim de agiū, în două cuvinte : încăpăținare și stîrpicune.

Acestea ne îndreptățește de a repeși din nou ceea ce am spus în zilele trecute, că situațiunea finanțiară are să răstoarne pe d. Ion Brătianu.

CRONICA ZILEI

In primele trei zile ale lunii viitoare Regele va trece în inspectie trupele din jurul Buzului.

De la Sinaia, M. S. pleacă Duminică seara spre Buzeu.

La 4 Octobere se face târnosirea catedralei din Curtea de Argeș. — La această serbare vor asista și MM. LL. Regele și Regina.

Citim în *Românul* :

M. S. Regina a primit ieri în castelul Peleș de la Sinaia pe colaboratoarele nostru Gion, care a citit Maiestăței Sale vr'o câte-va părți din romanul «Astra».

M. S. Regina a bine-voit a exprima redactorului nostru înalta sa mulțămire pentru modul cum a tradus pe românește serisorile din care este alcătuit întregul roman.

Majestatea Sa a dat amicului nostru autorizarea de a traduce și colecțiunea de interesante și frumoase nuvele publicate acum câțiva ani sub titlul de «Handzeichnungen», precum și aceea de a estrage din romanul «Astra» o dramă al cărui scenariu va fi supus în curînd Majestăței Sale.

Ieri, primul-ministru au avut o lungă întrebire cu prințul Urussoff, ministrul plenipotențiar al Rusiei.

Aflăm că la pirotechnia armatei s'a început o anchetă severă în privința cauzelor cari au provocat recentele exploziuni.

La târnosirea catedralei din Curtea de Argeș va lua parte și corul bisericii Domnița Bălașa. — Conducătorul acestui cor, cel mai bun din București, e cunoscutul cântăreț Bărcănescu.

Radu Dragomirescu, locot-colonel în retragere, a murit.

In locul d-lui Várnăv, demisionat, judecator de instrucție la trib. Ilfov va fi numit de Slăvescu, de la Valcea.

Pagubele puciuite prin ciocnirea trenurilor pe linia în construcție București-Fetești se ridică la 20.000 de lei.

Se știe că ciocnirea a cauzat și moartea a doi oameni.

Citim în *Liberalul* din Iași :

Evreul Marcu Elman din Iași care se recomandă ca agent al societății «Unirea» prin înșelăciune a reușit de a asigura viața tinerilor Dimitrie Gheorghiu și D. Haralamb, ambii servitorii la băcănă d-lui Panait Ioan, luând vr'o 2.500 de lei pe care banii i-a petrecut pe la Ungheni, prin cafelele și birfurii. Aceste petreceri dese au făcut pe agenții poliției să arunce oareși care bănuială asupra agentului Elman și astăzi într'adever s'a descoperit că Elman i-a înșelat pe acești tineri, care prin îndemnul lui au furat mai mulți bani de la stăpânul lor.

După cererea și îndemnul mai multor amici și cititori ai ziarului *Voința Națională*, foiletonul intitulat *Mofii și Istrienii* datorit peniei d-lui Teofil Francu, redactor al *Voinței Naționale*, va apare în broșuri cu un adaos încă de 3—5 coale, descriind cât se poate mai pe larg *Toponimia Munților Apuseni*.

D. Al. Duca, din județul Dâmbovița, a fost călcat Sâmbătă de o bandă de 12 tâlhari, cari au ucis pe hangiuil dupe moșia d-sale, pe un țeran, și rănit grav pe o femeie la braț.

D-nu Duca, ajutat de vr'o șapte țerani, s'au pus pe goana tâlharilor. Au ucis doi, a rănit pe unul și pe noue i-au prins.

Tâlharii erau armați cu revolvere și puști Peabody. — *Epoca*.

D. Dimitrie Brătianu s'a întors în Capitală.

D. Petre Misir, profesor la facultatea de drept din Iași, se căsătorește Duminică cu d-soara Elisa Tătaru din Bacău.

In procesul dintre primăria Bacurești și consorțiul împrumutului cu lozuri tribunalelor se va pronuța la 29 Septembrie.

Școlarii de prin suburbii au ajuns o adevărată plagă. Pe când merg la școală și de aci acasă, prin stradele ce le percurg nu mai pot circula în pace nici trăsuri, nici oameni, nici dobitoace. Se bat, făcînd un șgomot infernal, dau cu pietre în câini, în paseri, sparg geamuri și capete chiar fără s'ială nici frica de cine-va. Dacă cineva le face observațiuni, este sililit să audă injurăturile cele mai murdare din partea unei întregi droae de țingălai desmătați, ba poate și din partea părinților acestora.

Dacă popa și dascălul nu știu să nu sunt în stare a face ce-va, ar trebui să intervie poliția. Nicu o parte a orașului nu e poate așa băntuită de acest soi de resmiriță, ca partea despre Obor, pe la biserica Pantelimon.

S'au luat dispozițiunii, măsurii și instrucțiunii contra holerei — pe hârtie. Mahalalele habar n'au de toate astea, deși tocmai aci se ivesc toamna tot soiul de boale. Murdării în toate părțile. Cadavre de pisici, găini, curci, zar pe toate stradele. Ba unii vor să gonească boala de găini atărînd vr'o găină moartă de copac sau de uluce și lăsînd-o acolo la soare să treacă prin toate metamorfozele!

Așa va fi fost și pe vremea lui Tuhtum!

COMUNICAT

Ziarul *Românul* publică o relație asupra ședințelor consiliului general al instrucțiunii publice. Acea relație e dată cu o neexactitate părtinitoare, și e o datorie, până ce *Monitorul* va publica textul stenografic al ședințelor, ca cel puțin public să poată judeca despre iubirea de adevăr al plasmătorului acelor relații.

Correspondentul *Românului* zice!

"D. ministru Sturza se scoală și zice cam aceste cuvinte: «In țară există un sentiment general de nemulțumire contra corpului didactic, și eu am elaborat acest proiect tocmai ca să mă conform cu dorința țerei. Vedeți, țara e cu mine, prin urmare, nu puteți a lucra cum vă este via. Reforma învățământului nu trebuie să fie un piedestal pe care uniți să se urce, iar alții să și plece capul. Înaintea d-voastră este proiectul meu, de aceea nu voi permite să se discute de cât acest proiect. Lucrarea comisiunii e numai un corolar, de care vom ține socoteală la timp. Corpurile legiuitoare așteaptă de la acest consiliu lumină deplină în chestiunea reformei. Proiectul meu este proiectul guvernului și să nu credeți că mă veți majoriza pe mine. Eu știu ca această lucrare să fie făcută cu toată severitatea și într-o enșă să se resfrângă toate interesele țerei».

"D. ministru, după ce declară că d-sa va procedea cum va crede mai bine, primește ca tot o dată în desbatere să se citească un articol din proiectul său și altul din proiectul comisiunii.

Textul stenografic al cuvintelor ministrului cultelor și al instrucțiunii publice e următorul:

"D. președinte, (ministrul cultelor și instrucțiunii publice). Am să vă luminez chestiunea. Vedeți, d-voastră nu sunteți chemați aici pentru ca să vă faceți oare-cum față cu lucrurile, cum a zis d. Toiclescu, d-voastră sunteți chemați a vă îndeplini o mare datorie, cu atât mai mult cu cât d-v. sunteți membrii ai corpului didactic.

Este vorba de reforma legii care guvernază instrucțiunea publică la noi. Țara nu este mulțumită cum merg treburile instrucțiunii astăzi, și are dreptate, și eu, cap al instrucțiunii publice, sunt cu țara în privința aceasta, și aceasta a fost cauza care a provocat proiectul de lege al instrucțiunii publice. Țara este îngrijată de mersul instrucțiunii publice, și de aceea noi trebuie să răspundem țerei ce este de făcut pentru îndreptare. Nu trebuie să ne facem piedestal nimeni dintre noi. Suntem chemați a ne face o datorie către țară, trebuie să stabilim ce avem să facem, ca să îndrumăm bine educațiunea generațiilor viitoare. Iată de ce e vorba. De aceea, după cum eu nu doresc să fac ca lucrarea d-voastră să fie pusă la o parte, nici d-voastră nu sunteți în drept ca lucrarea mea să o luați și să o asvârșiți. Aveți să discutați pe baza proiectului de lege care l-am presintat Corpurilor legiuitoare. D-voastră sunteți chemați ca să luminați Camerele. Proiectul nu este al unui om, ci al guvernului, al țerei, și vă rog să-l respectați. Nu credeți că d-v. mă veți majoriza, căci am un drept și o datorie mare către d-voastră și țara întreagă. Nu este vorba să veniți aci și să discutați ca cum am discuta în Camere, este vorba să discutăm cu conștiință și, ca oameni luminați, să arătam cum este mai bine să organizăm instrucțiunea în țara aceasta, nu în favorul d-voastră ci în favorul copiilor noștri. Să nu discutați cum trebuie să vă faceți opinia în public. Chiar când națiunea ar fi compusă din

40.000.000 locuitori, încă ar trebui să avem în mintea noastră aceasta, că trebuie să avem o conștiință. Inima dar trebuie să vă fie sus. Vă las deplină libertate să discutați, dar să ne credeți d-voastră că, înălțurând proiectul guvernului veți majoriza guvernul.

"D. președinte (ministru). Cred că nu putem împiedica pe unii din membrii dacă ar voi să discute; poate că unii voese să facă amendament chiar la unul din articolele proiectului guvernului.

Cred dar că în urma discuțiilor urmate, lucrul este foarte clar, fără să mai votăm propunerile, să luăm amendone proiectele și eu așa propune acea procedură care s'a urmat în comitetul de delegați la Camera; în capitolul I, să luați fie care articol pe rând; iar la celelalte capitole, fiind-că aci e timpul scurt, să citați capitolu întrge și cine va voi să ia cuvântul asupra unor articole, va putea, căci poate să ne dea lumină mai bună, poate să le formuleze cine va mai bine de cât sunt formulate; căci nu căutăm a discuta numai asupra părților generale, dar și în amănunte.

Reese că este bine, că atunci când veri-un membru al consiliului general vrea să publice desbaterea acestui consiliu. Înainte ca ele să apară în *Monitor*, să facă aceasta insuflat de duhul adevărului, căci răspândirea adevărului este una din datoriile cele sante ale învățătorilor unei națiuni. (M. oficial)

DECRETE

D. Nicolae Mișu, doctor în drept la facultatea din Göttingen, este numit cancelar al consulatului general al României la Salonic.

S'a primit demisiunea din armată a căpitanului Cernat Nicolae din regimentul 11 dorobanți, și a căpitanului Mavrodî Ioan din armata flotei.

D. Victor Sîrileanu, fost președinte de tribunal este numit în postul de avocat al Statului clasa II, la județele Botoșani și Dorohoi, în locul d-lui D. Sc. Miculescu.

D. G. Rădulescu, actual ofician în serviciul telegrafo-postal, se numește în funcțiunea de casier general al județului Muscel, în locul d-lui P. Părăianu, demisionat.

Sunt numiți și permutați: D. I. Popovici, actual administrator al creditului agricol din Covurlui, în funcțiunea de casier general al județului Prahova. — D. Ștefan Ștefanescu, actual casier de Prahova, în aceeași calitate la județul Ialomița. — D. N. Eustația, actual casier de Ialomița, în aceeași calitate la județul Mehedinți, în locul d-lui M. I. Petculescu, depărtat.

D. Constantin Luca, fost președinte de tribunal e numit administrator al creditului agricol din județul Tulcea, în locul vacant.

DIN AFARA

Situația în Italia.

Parlamentul italian se va întruni numai prin Noembrie și deja se vorbește despre interpelarea unui deputat asupra politicii religioase a guvernului. Într-adevăr relațiile dintre Vatican și Quirină se înăspresc tot mai mult de când cu publicarea bullei papale asupra societății jesuice. Întoarcerea la Roma a foii *Civiltă Catholică*, organ principal al partidei catolice intransigente

și redactat numai de jesuiți, a fost de asemenea considerată în Italia ca un act de ostilitate. Guvernul a răspuns la această desfidere ordonând expulsiunea jesuiților instalați într-o parohie din Florența, apoi interzicând intrunirea congresului catolic în Lucca, pentru resoane de igienă publică, și în fine procedând la exproprierea unei mănăstiri de călugărițe din Neapole.

În același timp s'a ținut numeroase meetinguri în diverse orașe ale regatului spre a protesta energic și a cere de la guvern o atitudine mai rezolută; i se cere inițiativa unor dispozițiuni legislative ce ar da guvernului arme noi și mai ales prezentarea unui proiect de lege, prin care să se pronunțe expulsiunea jesuiților din regatul Italiei. În fine, faptul cel mai semnificativ și care trage ministerului calea de urmat, este depeșa adresată de regele Umberto către sindicul capitalei cu ocaziunea aniversării intrării Italianilor în Roma. În această depeșă cucerirea Romei a fost calificată de *intangibilă*. Această expresiune vizează de sigur lupta pe care Vaticanul se prepară a începe contra autorității civile și contra spiritului liberal în Italia. Afară d'asta o ordonanță regală pune iarăși în vigoare dispozițiunile legii care permite a expulza din mănăstiri persoanele, care au fost primite acolo în mod abusiv spre a beneficia de viața comună.

Bulgarii și Rușii.

Foarea guvernamentală *Standard* scrie asupra purtării generalului Kaulbars: "Procedarea generalului este ofensivă, insultătoare și amenințătoare în gradul suprem. El n'a venit, cum a dorit Katkoff, ca un proconsul cu o ceată de liciori și aceasta numai pentru că a venit ca reprezentant al unei Puteri, care e mai puțin civilisată și mult mai barbară de cât vechea Romă; dar el se poartă cu insolența unui Brennus, uitând tot-odată că nu e încă cuceritor. Altminteri prin despotismul său aduce un serviciu mai mare independenței Bulgariei, decât propriului său stăpân. Căci în aceste puține zile trebuie să fi înțeles și cel mai timpit dinte Bulgară, că domnia Rușiei în Sofia este sinonimă cu nimicirea totală a națiunii bulgare și această convingere va imulți de sigur numărul amicilor regentei și guvernului...

Recolta grâului în lumea întreagă în 1886

În toți anii se ține la Viena, după ce se treieră în mare parte cerealele, o întrunire, cu scop de a se rosti asupra recoltei și calității fie-cărui cereale și plantelor uleioase. Cu această ocazie se fac prețuri aproximative asupra recoltei din toate țările. Publicăm aci rezultatul acestor lucrări pentru ca cititorii să aibă o idee aproximativă despre rezultatele culturalei grâului în anul acesta. Negreșit că nu se poate pretinde esactitate de la asemenea prețuri ci numai o prețuire medie. Cu privire la România atât avem de observat că cu o cultură mai îngrijită, cu semănța mai aleasă, în câmpuri am putea trece de la cei 7.975.000 ectolitri cel puțin la 15.000.000

STATELE	Recolta estimată 1886 hectol.	Milijocia celor 5 ani din urmă hectol.
Statele-Unite și Canada	171.100.000	181.250.000
Francia	95.000.000	108.750.000
Rusia	78.300.000	92.800.000
India britanică	89.900.000	35.700.000
Austro-Ungaria	43.500.000	49.300.000
Germania	33.350.000	34.800.000
Englterra	23.200.000	26.100.000
Spania	46.400.000	49.300.000
Italia	40.300.000	55.100.000
Australia	14.500.000	15.950.000
Turcia	14.500.000	15.950.000
Algeria	11.000.000	11.600.000
România	7.975.000	8.700.000
Chili și Repub. Argentina	10.160.000	8.700.000
Egiptu	5.800.000	5.800.000
Holanda	1.740.000	2.030.000
Belgia	6.525.000	5.800.000
Danemarca	1.667.000	1.450.000
Grecia	1.740.000	1.450.000
Portugalia	2.900.000	2.900.000
Suedia și Norvegia	870.000	1.015.000
Uelveția	580.000	580.000
Serbia	1.595.000	1.450.000
	712.192.500	776.475.000

Învățământul Agriculturii și Silviculturii

(Urmare)
IX.

Cu mare regret am observat că realizarea învățământului serios și superior al agriculturii în țara noastră a dat naștere la îndoeli, la incredulități și la câte-va obiecțiuni critice, totuși subiectul este însemnat și atinge interesele cele mai reale și viitorul agriculturii noastre, în cât ar fi o mare greșeală dacă nu am examina lucrul de aproape.

Agricultura este tot ce poate fi mai util pentru România; căci în realitate totul ne vine din pământ; alimentele și sursa materiei prime neapărate; uităm aceasta adesea!

Insemnăm însă că rezultatul este cel mai bun argument de invocat în favoarea unui sistem de studii; cum că rezultatele agriculturii noastre sunt rele toată lumea o recunoaște; avem așa dar nevoie de un învățământ agricol mai solid; avem nevoie să studiem școala faptelor: Agricultura nu este făcută și numai prin studiul faptelor o putem face să împingă înainte.

Am făcut istoricul școlii de la Pantelimon; am văzut că la 1867 s'a adaus și un curs de silvicultură, și de la această dată, instituțiunea de la Pantelimon a luat numele de *școala centrală de agricultură și silvicultură*. Interesul țerei cerea aceasta, de oare-ce posedă înhnderi mari de păduri, fără nici o altă școală specială. La 1869 Octombrie 1 școala cu acest nume s'a mutat pe domeniul statului Herestrău, unde se află și astăzi.

Învățământul acestei școale, de și modest la început, s'a îmbunătățit din an în an, după puterea elevilor, după trebuințele țerei, și după puterea științei, în cât azi, organizația școlii corespunde cerințelor învățământului secundar agricol. La început elevii se recrutați cu mare anevoință dintre absolvenții claselor primare.

Cu începere de la 1870 însă au început a se presenta la școala de agricultură și tineri cu 4 clase gimnasiale și chiar cu

liceu complet. Ast-fel în vara anului 1883 s'a luat hotărârea a se primi la concurs numai aspiranții ce vor avea minimum 4 clase gimnasiale, care s'a și făcut, în cât în promoțiunea anului acela școala avea 13 elevi cu câte 4 clase gimnasiale, și 2 cu liceu complet, în total 15 elevi. Aceasta ne explică că agricultura în țara noastră merge prosperând, că inteligența vine la agricultură; că tinerii cari termină școala cu succes, găsesc ocupațiuni fie ca administratori de domenii rurale, fie ca silvicultori, fie în fine ca amptoiții acolo unde interesele agriculturii se găsesc angajate.

Un fapt este de observat că *fi de proprietari se aplică puțin la studiul agriculturii și la a învăța administrația domeniilor rurale ce posedă*. Lucrul acesta se traduce prin mari desastre pentru proprietarii noștri rurali. Mulți îi vedem săraci, cu domeniile ipotocate și trecute în mâinile streinilor.

Din acest punct de vedere este de dorit ca ministrul să dea intinsă publicație în țară a programelor școlii, ca juminea inteligentă să vadă și să grăbească a se înscrie să urmeze cursurile școlii după eșemplul țerilor vecine. Cu ori ce preț trebuie să învățăm și noi a ne face mari și a ne ridica prin muncă. Este de datoria statului să formeze oameni utili și complecși și aceasta pe terenul agricol nu se va putea realiza de cât în școli bine organizate și bine dotate. Toată lumea în țară la noi trebuie să susțină această idee și s'o sprijine. Ast-fel putem spera să realizăm desideratele agriculturii noastre.

S'a creat primele școli practice de agricultură pentru a generaliza învățământul tehnic și practic al agriculturii. Aceste școli au nevoie de a fi multiplicare ca să vărsăm flote de instrucțiuni agricole la sate. Dar agriculturii îi trebuie și concursul tuturor științelor pentru a spori forțele productive ale ei, căci să fim convinși, o repetăm: "numai pe solul patriei ne vom putea rezima pentru a repara finanțele noastre înapoiate, și pentru a cuceri rangul nostru alături cu vecinii înaintați; și pentru a da agriculturii concursul tuturor științelor, trebuie să realizăm într-o zi învățământul serios al ei.

Fie-ne permis să amintim cuvintele d-lui Tocqueville asupra agriculturii:

"Proprietarul nu cu puțină autoritate trebuie s'o cunoască pentru a putea administra cu înțelepciune moșia sa și pentru a îndeplini înbunătățirile ce cere; arendașul pentru a scoate cel mai mare profit posibil din ferma sa; magistratul pentru a încurajarea producerea agricolă prin mijlocul înțeleptelor deciziuni; omul de stat pentru a pune această producțiune sub scutul legii; pentru a se face propagatorii descoperirilor și consilierii utili locuitorului de la țară."

În zadar d. Elbë, în *Economia Națională* se încearcă a numi naiv pe ministrul Franției care a dat acestel țeri un învățământ serios agricol. Reflexiunile d-lui Elbë sunt cu totul necoapte. "Când la acei Institut, "se vedea cum se face pâinea și alte fabricațiuni, cum se îngrijesc animalele do-

*) Nr. 26 din 26 Iunie 1885.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 25 Septembrie —

Aceste cuvinte mi s'au săpat în măduva oaselor. De atunci m'a venit să cred că este un Dumnezeu în cer dară se și poate să fie un Daniel pe pământ. N'am mai furat din acea zi în care am plâns de înduioșare, eu care nu plânsesem încă de cât de ciudă și de nepuțința de a mi răsufla! De atunci mă socotii că lucrul lui Daniel și a lor lui.

Și cu toate acestea nu ne potriveam în gusturi! Imi era adesea ciudă pe el. E ferar și toată ziua îl vedeam lucrând în Țării lui cea neagră și înăbușitoare, pirlolindu-se la foc și toată lumea lucra la el de-ți era milă de ei. El mă făcea într-una lenș și mă dojenea, eu nu ziceam nimic dar în mine gândeam că e nebunie de a și pierde viața ast-fel, de a se trudi ast-fel spre a prelungi un supliciu de toate zilele. Lăcomia, dorul de a avea perde pe oameni; ce fericit mă simt că n'am aceste lanțuri ale sufletului, că nu cunosc plăcerea de a avea. Când m'au plâns din acei cari mă vedeau în sdrențe și pe câți îi plângeam din suflet căci erau mai nenorociți de cât mă credeau pe mine și mai săraci de cât le păream eu!

Nu! nu puteam să rămân în acea casă de care mi se făcea dor îndată ce mă depărtam de ea. Dar veneam foarte des să-i ved. Mă așezam sub copacul care era înaintea casei, alături cu Ector câinele lor cu

care eram foarte bun prieten. Pacea, dragostea ce domnea în acel loc imi răcureau ochii de cele ce vedeau pe aiurea. Fericirea mea era deplină când Daniel își lua pe brațe pe cei doi băieți și al lui pe când femeia lui și Luisa stăteau lângă el.

Luisa, părinte, e fetița lui, de 14 ani.

De și o cunoști, nu trece prin lumea asta fără s'o fi văzut. Eu unul, dacă oi fi pierdut raiul am cu ce să mă mângai gândindu-mă la dinsa, la copila mea."

Vezi, numai când îi spun numele mi se pare că se luminează închisoarea asta și că zidurile ei negre imi zimbese.

Mă jubesc pe mine fiind că am atins'o cu privirea și sdrențele mele imi par sfinte fiind că au fost atinse de privirea ei. N'am invidiat nimic și pe nimeni în lume dar l'am invidiat une ori pe Daniel când mă gândeam că această ființă e a lui, că-i zice tată, îl jubeste și îl venerază. A! ea m'a făcut să mi pară rău adesea că sunt un ticălos! Când imi închipuiam că poate, cu toată bunătatea ei, simte disgust, un fel de groază la vederea mea, mă temeam să nu înnebunesc și adese-orî mă uitam cu grije în ochii ei până mă întreba ce am. Dar ei nu mi-au arătat nici odată de cât mila și compătimirea unui inger. De frica asta mă feream de a-i lua mâna când ei să înjosea până a mi-o da!

Suferam mult din cauza ei, imi făcea mult rău fără să știe, căci voia, îndemnată

de tată-său, să mă desbere de năravul meu, să mă fac om de treabă cum ziceau. Ași! era prea târziu.

Când mă lua cu binele și-mi zicea cu glas blînd, desmerdător: "Moș Ioane, de ce nu vrei să rămâi cu noi? Tatăl meu te jubeste și noi de asemenea; de ce să tot fugi așa? N'ai să lucrezi mult, încearcă numai, când o auziam vorbind așa imi venea să plâng, mă simțeam schimbat, credeam că sunt altul; ș'apoi se putea să nu fac ceea ce zicea ea? Mă duceam iute de luam un ciocan și mă puneam pe lucru. Puterile imi erau înzecite, făceam cât toți cei-alți la un loc, eram neobosit o zi, doă cât o vedeam că mă urmărește cu ochii.

Apoi deodată ciocanul se făcea rîșeu în mâinile mele, o amorțeață imi coprindea tot trupul, înăbușam, oftam, vîzînd pe pășeri cum sbor libere în depărtare. Aruncam ciocanul și fugiam. Nu mă vedeau multe zile apoi deși ardeam de dorul de a mă întoarce, imi era rușine.

Dar trebuia să reviu și atunci le ziceam: "Oară-i-mă și ei mă ocărău căci alt-fel ași fi rămas cu o piatră pe suflet.

Te miri auzindu-mă vorbind ast-fel; mă mult mă miram eu de ce se petrecea în mine. Mă simțeam, părinte, smerit, sfios înaintea acelei copile pentru care voiam să fiu un al doilea tată, o rudă respectată. Ea avea o putere pe care n'am înțeles'o nici

odată. Am văzut tot felul de oameni și la toți m'am uitat în față ca la egalii mei, dar pe dinsa n'am privit'o încă drept în ochi, deși ei n'aveau decât priviri blânde și bine-voitoare. Acum de la inger voi trece la demon.

III.

Ași vrea să nu mai spun nimic de reu de acel om, fiind-că a fost victima mea cum se zice, dar poți vorbi de un cămătar fără a nu vorbi de reu? Nu-l destul a zice de cine-va că e cămătar spre a' l batjocori? Și ce cămătar era Gaspard! Groaza unui canton întreg, călăul săracilor, ciuma familiilor. Pe urma lui rodeau desnădejdea, nebulnia, crima. Nu specula decât asupra nenorocirilor, nu întindea mâna omului de cât când îl vedea pe marginea prăpăstiei și numai spre a' l face vînt ca să se ducă mai sub fund. Iară când îl vedea svîrcolindu-se sub ghiara lui își freca mâinile și căpăta poftă de mincare. Ziua era pierdută pentru el dacă nu făcea un nenorocit.

Pe uni îi insulta cu cruzimea. Lua în ris pe cei cari îi chinuia. Cu cât victima era mai slabă și mai vrednică de milă cu atât era mai îndurată și mai obraznic.

(A urma)

Mărturisirea unui Mizerabil

(NUVELA)

DE

EDGAR TH. ASLAN

(Urmare)

Într'o zi, sunt multți anî de atunci, intraî în curtea lui slămînd după o lungă cale. Nu fusesem încă pe la dînsul. Ne vîzînd pe nimeni înaintaî pînă în tindă și acolo zărînd pe o masă niște pâini n'auvî răbdarea să mă aștept să vie cine-va și luaî una subsoară. Pe când mă pregăteam să ies sosiră slăpăniî casei; eu aruncaî pâinea și voii să fug. Daniel, așa se numește amicul meu, mă opri și mi zise: "Stăi frate, azi e Duminică și n'avem cu cine împărți masa noastră. Vino să legăm prietenie și de câte ori î-o mai veni să furi să î aduci aminte de mine."

• mestice, cum se construia clădirii apropiate pentru scopul lor și mașinile cele mai proprii pentru a suprima lucrările cele mafobositoare, lumea se pune pe ris., Zisele d-lui Elbé ni se par d'o ciudățime rară. Și regrețim cu atât mai mult când vedem chiar pe d. Aurelian împărțându-le. Lumea se pune pe ris; zice d. Elbé! Fie-ne permis și nouă a întreba: de ce oare ride lumea de școala noastră națională de agricultură care nici odată n'a avut pretențiunea de Institut agronomic? Sunt încă și azi oameni cari cred că agricultura este o artă și prin urmare cultivatorul n'are nevoie de știință.

Cunoștințele practice și cunoștințele științifice constituie știința cultivatorului.

* A ști să dai la toți servitorii moșiei exemplul de activitate; a le comanda cu destulă autoritate pentru a fi tot-d-a-una ascultat; a combina împreună toate lucrările zilei; a măsura cu cugetarea distanțele și timpul; a judeca de starea cerului și de aceea a pământului; a ști da o socoteală exactă de valoarea lucrurilor spre a putea să cumperi bine și să vinzi bine; iată în ce constă știința practică. Ei bine aceste cunoștințe și le câștigă elevii din Institutul agronomic prin excursiunile ce fac și prin studiul de un an după absolvirea teoriilor teoretice cu multă inlesnire fortificați fiind mai întâi prin știință.

Știința agricolă cheamă în ajutorul ei chimia pentru studiul solului, aerului, imgrășimentelor și apelor; fizica pentru cunoașterea legilor organice ale universului; mecanica pentru a descoperi cele mai bune mijloace spre a utiliza forțele; hidraulica pentru a stabili arta rațională de udarea și înăsătoșirea solului; geologia pentru descoperirea amendamentelor îngropate în sol, fiziologia animală și vegetală spre a cunoaște organizația și trebuințele plantelor și animalelor utile; entomologia pentru distrugerea insectelor vătămătoare; în fine cu ajutorul legislațiunii, statistice și economice politice, știința agricolă determină raporturile agriculturii cu comerțul, industria, legile și instituțiile politice ale popoarelor. 1).

Iată ce se învață pe băncile școlael. Că aceste bănci să fie în Paris sau la Grignon, în București sau la Herăstrău profesorul va profesia în același mod cu materialul său didactic. Știut este că academiile agricole din Germania aparțin la facultățile de filosofie. Toate studiile, afară de drept, medicină și teologie, constituiesc facultățile de filosofie din universități. Programele conțin o mulțime de studii cari fac parte din cele aplicate la agricultură. Aceste studii nu sunt toate obligatoarele pentru studenți. Ei aleg pe acelea cari le trebuie mai mult.

Pentru practică toate academiile agricole se mulțimesc cu un câmp de experiență de 15 — 20 hectare.

Școala practică de agricultură din Marienburg am găsit-o înzestrată numai cu 34 jugere teren și m'am convins că este o întindere suficientă pentru practica elevilor. Așa dar ce valoare mai au vorbele d-lui Elbé. Ca laboratorii vor găsi că este

1) L. Gossin. — Inventămintul agricol.

de ajuns o bucată de pământ la Vincennes spre a înlocui laboratoarele fostei școale superioare.

(Va urma).

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Paris, 6 Octombra. Ziarul Liberté, vorbind de discursul lui Churchill și de tactica Angliei, zice: Dacă Englezii au de apărut interese în Bulgaria, atunci să le apere pe propriul său risc, cu cheltuiala și soldați săi. Austria nu se poate face instrumentul politicii engleze.

Paris, 6 Octombra.

Se crede că în Martie viitor se va întruni o Conferință europeană, care se va ocupa cu chestiunea egipteană. Anglia va avea să și dea seama despre administrarea Egiptului. Majoritatea Puterilor va cere rechemarea trupelor engleze și neutralizarea Egiptului.

Bruxela, 6 Octombra.

În Heunegan a izbucnit iarăși omștișcare de lucrători. Guvernul a trimis trupe la Charleroi.

Paris, 6 Octombra.

Din Tonkin se anunță, că piratii au atacat escorta comisariatilor francezi pentru regularea granițelor și au ucis doi ofițeri, șase soldați francezi și cinci Tonkineji. Comisiunea s'a întors la Laokai.

Petersburg, 6 Octombra

Foile de aici tot mai pretind a ști, că garnizoanele din Rusciuk, Vidin, Plevna și Șliвно aderă la programa generalului Kaulbars.

Berlin, 6 Octombra.

Circulă zgomotul, că lordul Churchill va vizita pe prințul Bismarck în urma ultimelor incidente din Sofia.

Din Paris vine știrea despre un protest colectiv la Petersburg în cazul când Rusia ar uza de violențe în Bulgaria.

Madrid, 6 Octombra.

Guvernul a schimbat în reclusiune pe viață condamnarea la moarte a ofițerilor rebeli.

MAINOU

La 1 Octombra se va ținea, la Universitatea din Iași, concurs pentru catedra de chimie organică creată la facultatea de științe din București. Juriul se compune din d-nii Poni, Tzoni, Cobălcescu, Cosmovici, dr. Rieger și dr. S. Conya, sub președinția d-lui Climescu, decanul facultății.

Consiliul general de instrucțiune și-a pierdut lunga ședință d'a-seară în discutarea a 2 articole și anume: dacă profesorii să aibă dreptul de a face comerț, și dacă dinșii au dreptul pe lună la 2 lipsiri de la școală. Astăzi se vor ținea două ședințe. Nu este speranță să se termine lucrarea pentru care a fost convocat.

Bursierele pentru internatul central din Iași s'au numit după clasificăția juriului.

Un incendiu a consumat aseară, la 10 ore, o căsuță din calea Dorobanților Nr. 94. Ajutoarele venite în grabă au circumscris răul. Nici un accident de oameni sau animale de deplâns. Printre locatarii, însă se afla o femeie

lăuză a cărei stare de sănătate este neliniștitoare.

Curtea de casațiune, după divergență, înscriind din oficiu 130 alegători comunali din Bêrlad care fusese ștersi de tribunal, a dat o deciziune importantă în materie de interpretare a art. 4 al legii electorale comunale.

Recursul a fost prezentat și susținut de d. deputat Nicorescu.

Măine înaintea curței de casațiune vine afacerea Bolonake Wolf, complement al faimosului proces cu fraudele de la vama Iași-Ungheni. Uni din cei mai eminenți avocați ai baroului din București figurează din ambele părți.

O altercațiune destul de violentă, Luni, în camera avocaților la tribunal. D. M. P. unul din cei mai focosi oponenți de alaltăieri, care cu o ocașiune recentă și-a făcut conversiunea, a cam fost luat în răspăr de colegii săi. Cuvinte vîi au fost schimbate.

Manevrele vor prezenta tot interesul lor în zilele de 28 și 29 Septembrie când se va da simulacrul unei bătălii de cavalerie și când se va primi defileul final. Mai mulți membrii ai corpului diplomatic vor asista la aceste exerciții.

O nouă societate pentru exploatarea de păduri și herăstrae ar fi pe punctul de a se fonda. Un capitalist din Alexandria (Egipt) ar fi comanditarul d-lui Goetz, care a cumpărat zilele acestea herăstraele după Lotru ale succesiunii Novak. D-l Goetz nu mai face parte de un an și jumătate din societatea română prin acțiuni ce poartă în practică încă numele d-sale.

Duminică prima zi de alergări la Braila.

M. S. Regina cu toată Curtea va asista la săntirea noului catedrale de la Argeș. M. S. a pregătit un exemplar al evangeliilor ilustrat cu mâna sa și care are să fie un cap de operă ca execuțiune artistică și tipografică. Este mai bine de un an de când M. S. lucrează la această operă.

În privința focului de la Vitanu mai aflăm următoarele amănunte:

In grajd au fost 370 boi, din cari au ars 113; cei alții au fost scăpați de îngrijitorul Ivan Doanță, care cu pericolul vieții a tăiat o mulțime de frînghi, cu un simplu briceag, până s'a simțit amenințat de flacări, când apoi, punându-și mâinile la ochi, a năvălit afară; mâinile i sunt pline de arsuri.

Iarna trecută același îngrijitor era să fie victima unui accident tot în acest grajd. Auzind de odată lemniaria trosnind, el se grăbi să iasă și cum trecu peste prag, coperișul, sub greutatea zăpezii, căzu peste boi.

În momentul izbucnirii incendiului Ivan Doanță era la boi. El zări fum ieșind din niște pae de la ușa grajdului. Luând o pătură o aruncă peste pae și începu să le calce sub picioare. Când văzu însă, că grajdul ardea deja de alte părți, atunci năvăli înăuntru spre a scăpa boii.

Se zice că doi servitori ai dispărut. Nu se știe dacă vor fi pieriți în flăcări sau dacă vor fi fugit.

D. Ghiță Slăvescu nu și are asigurați boii, deci numai d-sa rămâne păgubaș, pe când d. David Gabriel și-a asigurat povarna, depeul de spirit, etc. pentru suma de un milion franci!

Grajdul era de scânduri, unse cu catran!!

Cât despre pompieri, ni se spune, că sosind la barieră, s'au oprit și au admirat focul ca un ceas, până ce le-a venit ordinul, că pot trece Rubiconul!!

La un foc mare din Paris au venit pompierii din Londra și din Belgia, fără să mai întrebe de frontieră.

Societatea științifică-literară Tinerimea-Română va avea Duminică 28 Septembrie ora 1 p. m. la Universitate ședință publică.

D-nii membrii ai societății pentru învățatura poporului român sunt convocați în adunare generală la 28 Septembrie, ora 1 d am. Întrunirea se va ținea cu ori-căți membrii vor fi prezenți.

La ordinea zilei: a). Darea de seamă a casierului societății despre gestiunea anului trecut; b). Votarea bugetului; c). Alegerea comitetului; d). Alegerea comisiunii verificatoare pentru anul viitor.

După informațiunile ce le avem, depeșa Agenției Havas, despre meetingul ce s'a ținut în piața cea mare din Sofia este cu totul inexactă și nu corespunde întrun nimic cu faptele implinite. Adevărul este că Zancowistii au ținut o adunare în piață la care au participat foarte mulți cetățeni. Când un deputat zancowist condamna cu desăvârșire atitudinea guvernului, zicând că servește intereselor streinte și când apoi critică faptele prințului Alexandru laudând pârteasca ocrotire a Țarului, mulțimea strigă: „Jos cu el! Jos cu Țaru! Trăiască Bulgaria! Trăiască Alexandru!“ În acest moment se prezentă și Kaulbars. Se suie la tribună și le citește asistenților pretențiunile Țarului, încheind cu cuvintele „Trăiască Țaru!“ Poporul răspunde: „Trăiască Bulgaria! Trăiască Alexandru! Jos cu Kaulbars! Jos cu Rusia!“ Atunci Kaulbars palid cum era își scoase sabia și cu o furie nespusea strigă publicului: „Ascultați-mă!“ — Nu vă ascultăm! Jos cu el! Trăiască libertatea! Și poporul se îngerămădi pe lângă tribună fluierând și strigând; Zancowistii însă care îl înconjurau pe Kaulbars au rezistat

mulțimei și ast-tel generalul rus abia d'abia a scăpat de pericolul ce-l amenința.

Cele ce au urmat după această scenă sunt descrise fidel în depeșa Agenției Havas.

SPECTACOLE

THEATRUL NAȚIONAL. — Societatea Dramatică. Sămbătă, 27 Septembrie 1886, deschiderea stagiunii de dramă și comedie cu piesa: Fântâna Blanduziei. Doamna Aristizza Romanescu-Manolescu va juca rolul Gettei.

DISTRIBUȚIUNEA

Horățiu	D-nu C. Nottara
Mecena, amicul lui August	P. Velescu
Postumus, pretor	St. Iulian
Scarus, Scytul libert	I. Christescu
Zoil, parazit	I. Niculescu
Glutto, idem	M. Mateescu
Hébro, vătaful lui Scaur	I. Petrescu
Gallus, sclavul lui Horățiu	V. Hasnaș
Neera, celebra cântăreață	D-na A. Notara
Getta, sclava lui Scaur	A. R. Manol.
Ceal	D-nu Th. Petrescu
Strobil	N. Calulescu
Menas	I. Jianu
Cortax	A. Leonescu

Acțiunea se petrece în timpul împăratului August.

Duminică, 28, I-a reprezentație a piesei Severo Torelli — Marti, 30 I-a reprezentație a piesei Finul, comedie în 4 acte.

Doctorul NEAGOE

(Mamoș, boale de piele și sifilis)

Reîntorcându-se în Capitală are onoare a anunța stimabilele sale cliențe, că dă consultațiuni în fie-care zi. Pentru domni dimineața de la 9—10 ore, pentru dame de la 2—3 după amiază. Locuința, Strada Dionisie Nr. 23.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea

Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vadra și

ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & C^{omp}

18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C^{omp}

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCURESCI

Pe ziua de 24 Septembrie ora 10, 1886.

	Cump.	Vend.
5% Imprumut Comunal	75	75½
5% Scrisuri Funciare urbane.	82½	83
5% Rural.	87½	87½
5% Rentă Română perpetua.	—	—
50% amortisabilă.	97	97½
6% Scrisuri Funciare urbane.	92½	92½
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	87¾	88½
7% Căile ferate Rom.	—	—
7% Scrisuri Funciare urbane.	101	101½
7% Rural.	104	104
5% Imprum. Comunal 1884 noi.	—	—
8% Imprumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Case. Pensiun. (Nom. 300)	216	217
Impr. cu prime orașul București.	31	33
Acțiuni Credit Mobiliar	—	—
> Construcțiuni.	—	—
> Naționale.	—	—
> Dacia-România	—	—
> Banca Națională	—	—
Fiorini Valuta Austriacă.	201	202
Mărci Germane	124	125
Bilete Franceze.	99½	100
> Englese	25	25½
Ruble Rușesti	240	245
Aur contra Argint și Bilete	15¼	15½

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoțit după cursul fiscalului.
Adresa pentru telegrame: STERIU.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 25 Septembrie —

27

HENRY CAUVAIN

MÂNA SANGERATĂ

(Urmas)

Greliche răspunse întrebării printr'o mișcare din cap afirmativă. Însă nu putu scoate nici o vorbă. Domnul Bidache se grăbi să i dea o foaie de hârtie și un creion pe care nenorocitul le luă în mâinile lui slabe. Sforțarea asta fu mai presus de puterile sale.

Căzu greu pe spate, ochii i se rostogoliră în orbită, pe urmă rămase nemișcat, găfâind, vânat.

Când s'apropie Patrick peste câte-va minute constată că Iacob Greliche era mort.

IX

Patrick nu voi ca Jana să rămăie în apartamentul acesta dupe bulevardul Clichy care i amintea atâtea dureroase suveniruri și unde acum ea simțea o groază și mai mare.

O duse la otelul Mirabeau, o recomandă ca p'o rudă a sa, și o instală într'o cameră veselă și confortabilă.

Clara veni curând în urmă și i aduse tot ce i era de trebuință.

După ce o văzu instalată, Patrick îi zise: — Acum o să ne punem în campanie domnul Bidache și eu, zise el strângând mâinile fetei. Și n'ai să mă revexi de cât cu fratele d-tale George.

Jana pică pe un fotoliu, zdrobotită de durere, și răspunse vorbelor sale incredințătoare cu o privire disperată.

Patrick se duse să găsească pe d. Bidache care l' aștepta. Îi dete un revolver încercat și luă chiar și el unu.

— Nu i vorba să ne lăsăm să ne atace asasinul acesta domn mare, care pare că a luat de la nihilistiții din Rusia obiceiul d'a comite crimele sale în trăsură. Este probabil că acum are să ne onoreze cu atențiunea sa. El deja a luat informații de obiceiurile mele și chiar a aflat numele și adresa clienților mei, și dovadă e mijlocul ce a întrebuințat el pentru a atrage pe Greliche în cartierul pustiu Cours-la-Reine. Vom face bine să nu ne părșim până ce nu l vom da pe mâinile justiției.

— Tot de părerea asta sunt și eu! zise d-nul Bidache.

— Și acu ce avem să face? Îi aducă-minte termenii scrisorii de amenințare pe

care a trimis'o d-șoarei Lacédât. Dacă Bou nu va fi liberat până în trei zile, viața bietului George va fi în pericol; și au și trecut două zile.

— Eu nu crez că mizerabilul acesta are să și îndeplinească amenințarea, răspunse d. Bidache. El o să ție pe George ca zălog chiar pentru viața lui. Cu toate astea crez iar că nu trebuie să pierdem vreme! Ah! Dacă ar fi putut Greliche să ne spue mijlocul cum se intră în casa neagră!... Ceva îmi spune că acolo este copilul!

Își luă pălăria ca să iasă.

— Unde te duci? întrebă Patrick.

— Mă duc să întreb ceva pe d. Merentier, un prieten vechi a d-șoarei Mérentier.

— Care locuiește?

— Nu departe d'aci, în strada Duphot, în colțul bulevardului.

— Ei bine! te voi însoți dacă vrei, și te voi aștepta în cafenea de lângă stația omnibuselor.

— Prea bucuros.

Când să iasă:

— M'am gândit... zise Patrick O'Keddy, am fi prea nebun să ne expunem loviturilor unui amator care maniază așa de plăcut pumnul, când putem să ne ferim foarte ușor.

Și fiind-că d-nul Bidache îl întreba din ochi:

— Vino cu mine, îi zise.

Se suiră în cameră și luă dintr'o cutie două cămăși de oțel foarte fine și foarte ușoare.

— Iacă două zale excelente pe cari le am făcut în Englitera odinioară, zise Patrick. Ori-când mă duc în Senegal le iau cu mine și le îmbrac ori când mă infund în interiorul țării unde pot să întălesc tâlhari armați cu săgeți otrăvite. Fie-care o să îmbrăcăm câte una. Gândesc că este foarte bună precauțiune.

Se îmbrăcară cu cămășile de oțel pe urmă ieșiră ținându-se de braț și apucară spre strada Duphot.

Pe când Patrick aștepta în cafenea a Londra, domnul Bidache se sui la domnul Merentier și i găsi tocmai gata să iasă.

Povesti bêtrenului tot ce se întâmplase de când cu vizita pe care o făcuse d-rei Lacédât și i spuse că George perise.

— Ah! nenorocita copilă! zise domnul Merentier împreunând mâinile, numai durerea asta i mai lipsea! Dar bine, cine este tâlharu care dispune de asemenea mijloace de acțiune și pe care nimeni nu l poate prinde?

— Nu știu încă, dar am să afl și poate chiar diseară. Până atunci am venit domnule, să te rog să mi comunic scrisoarea pe care ai primit'o de la mizerabilul acela.

— Iat'o! zise domnul Merentier luând din portofoliu zdreanța de hârtie pe care o arătase și Janei.

Domnul Bidache o deschise pe o masă, pe urmă scoase din buzunar cele două scrisori pe care le primise d-șoara Lacédât și le compară pe câte trele.

Scritura fie-căria era cu totul deosebită, însă în câte trele erau o mulțime de greșeli de ortografie.

Domnul Bidache se gândi la un același lucru, pentru că zimbii și zise puid scrisorile în buzunar:

— Hei! are dreptate cine zice că numai câte-va linii sunt d'ajuns pentru a face p'un om să fie spinzurat. Dacă voi isbuti să pun mâna pe autorul acestor scrisori, apoi este sigur de eșafod!

Pe urmă, băgând de seamă că domnul Merentier era cu pălăria în mână și cu pardisiul pe umeri:

— Dar d-ta erai să eși, domnule; te rog nu vreau să te opresc...

Și făcu un pas spre uș:

— Este adevărat, domnule, că voiam să ies, răspunse domnul Merentier, însă d-ta nu mă oprești.... Sunt prea fericit că te văz. Mă găteam să mă duc la administrația d-tale.

— La prefectura poliției?

— Tocmai; și poate că d-ta poți să mi spuți cu să mă adresez.

(Va urma).

UN COTET

cu porumbel de vânzare. — A se adresa la administrația acestuia ziar Pasagiul Român. Nr. 3 bis.

De închiriat

In suburbia Silvestru, Strada Altarul Nr. 8, se află o casă nouă de închiriat, compusă din șase camere, oada de slugi, bucătărie, pivniță, împreună cu o grădină în întindere de un pogon cu pomi fructiferi și care se închiriază de la Sf. Dumitru înainte.

Doritorii se pot adresa chiar la proprietar care domiciliază în aceea casă.

MARELE BAZAR DE ROMANIA

Sesonul de Toamnă BUCURESCI Sesonul de Iarnă

7, Strada Șelari, 7, (sub Hotel Fieschi)

Către distinsa noastră clientelă din Capitală și Provincie

Din cauza înființării Tarifului Autonom, ne mai fiindu-ne posibil a aduce Haine confecționate din propriile noastre fabrici din Europa, am înființat și aici o fabrică de specialități de HAINA pentru BĂRBAȚI și BĂEȚI, astfel că ne găsim în plăcuta pozițiune a oferi Onor. Vizitator cele mai fine și mai solide Haine, lucrate cu perfecțiune în Tară din ștofe fine veritabile Engleze și Franceze, având ocaziune cel mai exigent are dispensa de comanda destul de costisitoare și adesea puțin satisfăcătoare. — Rugăm, dar pe Onorabilul Public și distinsa noastră clientelă a ne vizita și a încuraja o Industriă Națională.

Atragem atențiunea asupra: "Paradiesur Nouvelle", cu și fără talie, "Costume Veston fantaisie", Mare colecțiune de pantaloni nouveauté, Veste Brochate de Mătase și Lână, Redingote cu veste de Camgarn, Cocimen, etc. Paltoune fine de Montagnac, Cocimen, etc. Fracuri și Costume fine de Salon de Pervien și Draps de Sedan.

"BAZAR DE ROMANIA"

Nr. 7, — Strada Șelari, — Nr. 7, (sub Hotel Fieschi).

De închiriat

Casele din strada Fântânel Nr. 46, compuse din 8 camere de stăpân, 2 de servitor, bucătărie, curte și grădină spațioasă. A se adresa pentru informațiuni la proprietar în aceeași stradă la Nr. 48.

De închiriat

Dela Sf. Dimitrie viitor, în total săd în parte casele din strada Rosetti Nr. 18, suburbia Stăucă, în apropiere de calea Dudaști (Crucea de piatră).

A. CAROL PFEFFER

Atelier de Legătorie BUCURESCI
5, Strada Regală, 5
— vis-à-vis de Hotel Union —
Atelier de legătorie de Cărți de lux, galanterie, cartonage și pasparturi de fotografie.

C. WALTER

Are onoare d'a informa numeroasa sa Clientelă, că a deschis și în

BUCUREȘTI, Nr. 41 CALEA VICTORIEI, Nr. 41

O CASA DE CROITORIE

Care va funcționa în aceleași condițiuni ca și aceea din IAȘI.

Cea mai bună hârtie igienică de cigări este

DOROBANTUL, LES DERNIÈRES CARTOUCHES, L'INDÉPENDANCE DE LA ROMANIE

Fabricat de Frații BRAUNSTEIN

Această hârtie analizată de către d. doctor Bernath, directorul laboratorului chimic al Eforiei Spitalelor civile și al Facultății de medicină din București, s'a constatat că cea mai bună în toate privințele din toate hârtiile de cigară ce se importă în țară, de care-ce însușește toate proprietățile unei hârtii de cigară ireproșabilă, fiind cu desăvârșire lipsită de țesătură animală, cum și de substanțe lemnoase și fabricată numai de apă.

A se feri de contrafacere. Numai atunci sunt veritabile, când se-care foită poartă firma noastră și pe scoartă semnătura noastră.

Frații BRAUNSTEIN.

CURA de IARNA

PENTRU BOLNAVI DE PLAMANII

Casa de tămăduire a D-ului Râmples Goerbersdorf, Silesia
— Prospekte gratis și franco.

PROGRESUL MEDICAL ROMAN

Ziar de medicină, farmacie și medicină veterinară
Apare odată pe săptămână:

Anul al VIII, Redacțiunea Strada Polonă Nr. 27 București.
Prețul abonamentelor pe un an 20 lei; Studenți 10 lei.

GALOȘI ENGLEZEȘTI

din renumita fabrica din Edinburg
NORTH BRITISH RUBBER & Co

PENTRU DAME, BĂRBAȚI ȘI COPII

BOTFORI, SIOSIONI-GALOȘI Etc.

diferite calități și fasoane

Prețurile fabricii. — Condițiuni avantajoase

A se adresa la Representantul general pentru România, Bulgaria și Orient.

H. WARTHA
— BUCUREȘTI. — 5, STRADA DOĂMNEI 5, — BUCUREȘTI. —

LICEUL ST. GHEORGHE

138, Calea Victoriei București Calea Victoriei, 138

Direcțiunea liceului "St. Gheorghe", are onoare de a aduce la cunoștința publicului că s'a adăugat și clasa VI de liceu, așa în cât pentru anul școlar 1886/87, care va începe la 15 Septembrie viitor, cursurile vor cuprinde primele 6 clase de liceu și o clasă preparatoare în care se vor urma materiile clasa IV primară. — Toate cursurile se vor preda în liceu de către profesori bine cunoscuți ai acestui institut.

Prospectul liceului și condițiunile de admitere se trâmte ori-cărei persoane care va face cererea direcțiunei liceului 138, Calea Victoriei, București, unde se primește chiar de acum cererile de înscriere.

Numărul elevilor este strict limitat în fie-care clasă.
DIRECȚIUNEA.

TAPETURI, PERVARSURI POLEITE

și PLAFŪNURI IN RELIEF,

Vergele de alama pentru soari, sticle pentru urzi (GARD-PORT)

din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate, recomandă Onorabilului Public sub-semnatul

H. HÖNICH
Tapiter și decorator
No. 3, Strada Știrbey-Vodă, No. 3.

CASE DE FER SI OȚEL

"NEINVINSE"
SIGURE CONTRA FOCULUI SI SPARGEREI
DIN RENUMITA FABRICA "CHATWOOD"

AGENT GENERAL DEPOSITAR

IOHN PITTS BUCUREȘTI
2, Str. Smârdan, 2.

HOTEL FIESCHI

BUCUREȘTI

SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI
7, Strada Șelari, 7.

Se găsește apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi. La etagiul III-lea odăi frumoase cu fr. 25 pe lună.

Salon de danț pentru baluri, nunți și adunări.

Se mai afla de vânzare la tipografia Curții Regale Pasagiul Român Nr. 12:

Contesa Lambertini

FIICA Cardinalului Antonelli

tradusă din limba germană, având și opt ilustrațiuni.

prelucrat după date istorice și steno-grafice din procesul Contesei Lambertini contra Moscontilor și Cardinalului Antonelli în Roma

Prețul 4 lei și 50 bani.

lordache N. Ionescu (restaurant) Strada Coșta, No. 3.

De vânzare

locul de 15 stinje-ni față, în Strada Brezoianu, vis-à-vis de secția comercială. Doritorii a l' cumpăra se va adresa la d. Scarlat Orăscu, Strada Michai-Vodă, Nr. 27.

DE ARENDAT

De la Sf. Gheorghe 18' 7, o moară (moșia Ciocăoica) cu două roate de făcău, pe apa Telorman, 20 de minute de orașul Alexandria, cu conac și rețeauă de apă caldă și rece pogoane. — Doritorii să se adreseze la proprietară, d-na Smaranda Furulescu, Calea Giurgiului, Nr. 39. — București.

Primește spre efectuare tot felul de

LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

PRECUM:

BONURI, CECURI, COMPTURI, POLIȚE, FACTURI, REGISTRE, DIFERITE INVITAȚUNI DE BAPTEZ, NUNTĂ, ETC.

CONTRACTE

ZIARE

ATELIER DE LEGĂTORIE assecută ori-ce fel de lucrări în această branșă.

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII

BUCUREȘTI. — 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

DIFERITE CĂRȚI SCOLASTICE ȘI DIDACTICE în toate limbile usuale și ori-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposît de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșii.

Domnii proprietari și arendași și pot adresa comanda prin scrisori

Medalia de Argint de la Exponțiunea din Bucuresci și Iași 1865. Medalia Bene-Merenti.

AGURATEȚA ȘI ESACITATEA SUNT DEVIȘA STABILIMENTULUI.

INSTITUTU MEDICAL BUCUREȘTI

6, STRADA VESTEL, 6

Secția medicală

1. Hydroterapia. 2. Electran. 3. Orthopedie, 4. Gimnastică Medicală, 5. Inhalatii, 6. Masajii sistematici, 7. Serviciul la domiciliu, 8. Consultații medicale.

Secția Higienică

1 Bae abur
1 Bae de putină cu și fără dușe medicamentale
1 dușe rece sistematic

BAI DE ABUR

ȘI DE PUTINA

Nota. 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara.

2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână Vinerea de la 7 ore dimineața până la 7 post meridian.

Prețurile la secția medicală confor prospectului.

Direcțiunea

In agricultor teoretic și practic, dorește a se angaja la o moșie ca administrator săd contabil.

A se adresa strada Basarab, vis No. 34.